

برآورد گر های همپایا Equivaricance Estimators

[Http://MiladZaman005.blogfa.com](http://MiladZaman005.blogfa.com)

نویسنده : سید جمال میر کمالی

منبع : E.L.Lehmann,G.Casella, Theory of Point Estimation, Second Edition, Springer-Verlag, 1998

گروه دانش آماری - بهمن ۱۳۸۵

☆ اصول پایایی برآورد گر ها

در حالت کلی یک نمونه تصادفی $\mathbf{X} = (X_1, \dots, X_n)$ با تابع چگالی توام $f_{\mathbf{X}}(\mathbf{x})$ داریم. بوسیله یک تبدیل $\mathbf{Y} = g(\mathbf{X})$ داده های جدید را تولید می کنیم. این تبدیل روی خانواده توزیع های $\mathcal{P} = \{f_{\theta} : \theta \in \Theta\}$ یک گروه از تبدیلات بوجود می آورد. این گروه از تبدیلات را با \mathcal{G} نمایش می دهیم.

پایایی خانواده توزیع ها: فرض کنید $\mathcal{P} = \{f_{\theta} : \theta \in \Theta\}$ یک خانواده از توزیع های احتمال برای X باشد و \mathcal{G} یک گروه از تبدیلات روی X باشد. خانواده \mathcal{P} را تحت گروه \mathcal{G} پایا گوئیم اگر برای هر $\theta \in \Theta$ ، یک $\theta' \in \Theta$ یکتا وجود داشته باشد بطوریکه $\mathbf{Y} = g(\mathbf{X})$ دارای تابع چگالی $f_{\theta'}$ باشد. در این صورت θ' را با $\bar{g}(\theta)$ نمایش می دهیم و تبدیلات بوجود آمده روی فضای پارامتر تحت گروه تبدیلات \mathcal{G} را $\bar{\mathcal{G}}$ می نامیم.

پایایی تابع زیان: فرض کنید خانواده $\mathcal{P} = \{f_{\theta} : \theta \in \Theta\}$ تحت گروه تبدیلات \mathcal{G} پایا باشد. در این صورت تابع زیان $L(\theta, \delta)$ را تحت گروه \mathcal{G} پایا گوئیم اگر برای هر $g \in \mathcal{G}$ و هر $\delta \in \mathcal{D}$ (فضای برآورد گر ها) یک $\delta^* \in \mathcal{D}$ یکتا وجود داشته باشد بطوریکه

$$L(\theta, \delta) = L(\bar{g}(\theta), \delta^*)$$

در این حالت δ^* را با $\bar{g}(\delta)$ نمایش می دهیم و تبدیلات بوجود آمده روی فضای برآورد گر ها تحت گروه تبدیلات \mathcal{G} را $\bar{\mathcal{G}}$ می نامیم. اگر در مساله استنباط آماری، هم خانواده توزیع ها و هم تابع زیان پایا باشد، گوئیم مساله تحت گروه تبدیلات \mathcal{G} پایا است.

اصول پایایی :

- ۱- پایایی اندازه گیری (تابعی): اگر $\delta(\mathbf{X})$ را برای برآورد θ بکار بریم، طبیعی است $\bar{g}(\delta(\mathbf{X}))$ را برای برآورد $\bar{g}(\theta)$ بکار بریم.
- ۲- پایایی ساختاری (رسمی): اگر دو مساله استنباط آماری یک ساختار از لحاظ پارامتر، تابع چگالی و تابع زیان داشته باشند، طبیعی است روش یکسانی را برای دو مساله بکار بریم؛ یعنی $\delta(g(\mathbf{X}))$ را برای برآورد $\bar{g}(\theta)$ بکار بریم.

برآورد گر همپایا: فرض کنید مساله مورد نظر ما تحت گروه تبدیلات \mathcal{G} پایا باشد. برآورد گر $\delta(\mathbf{X})$ را تحت گروه تبدیلات \mathcal{G} همپایا گوئیم هرگاه برای هر $g \in \mathcal{G}$ داشته باشیم $\delta(g(\mathbf{X})) = \bar{g}(\delta(\mathbf{X}))$.

بهترین برآوردگر همپایا: برآوردگر همپایایی که دارای کمترین مخاطره باشد، بهترین برآوردگر همپایا MRE نامیده می شود.
 لم: اگر خانواده \mathcal{P} تحت گروه تبدیلات \mathcal{G} پایا باشد آنگاه

$$E_{\theta}[h(g(\mathbf{X}))] = E_{\bar{g}(\theta)}[h(\mathbf{X})]$$

قضیه: فرض کنید δ یک برآوردگر همپایا در یک مساله پایا تحت گروه تبدیلات \mathcal{G} باشد. همچنین فرض کنید برای هر دو نقطه $\theta, \theta' \in \Theta$ ، تبدیل $\bar{g} \in \bar{\mathcal{G}}$ وجود داشته باشد بطوری که $\theta' = \bar{g}(\theta)$ ؛ در این صورت $R(\theta, \delta) = R(\bar{g}(\theta), \delta) = R(\theta', \delta)$ یعنی مخاطره نسبت به θ ثابت است.

گروهی از تبدیلات را که برای هر دو نقطه $\theta, \theta' \in \Theta$ تبدیل $\bar{g} \in \bar{\mathcal{G}}$ وجود داشته باشد بطوری که $\theta' = \bar{g}(\theta)$ ؛ یک گروه انتقالی *transitive* گویند.

★ MRE در خانواده مکانی توزیع ها:

فرض کنید X دارای چگلی $f_{\theta}(\mathbf{x}) = f(\mathbf{x} - \theta)$ باشد که در آن f معلوم و θ پارامتر مکان مجهول است. اگر گروه تبدیلات زیر را در نظر بگیریم:

$$\mathcal{G} = \{g \mid g(\mathbf{x}) = (x_1 + a, \dots, x_n + a) = \mathbf{x} + a, a \in \mathbb{R}\}$$

برای اینکه خانواده توزیع ها تحت \mathcal{G} پایا باشد، بایستی $\bar{\mathcal{G}}$ به صورت زیر تعریف شود:

$$\bar{\mathcal{G}} = \{\bar{g} \mid \bar{g}(\theta) = \theta + a, a \in \mathbb{R}\}$$

حال اگر مساله برآورد $h(\theta) = \theta$ مورد نظر باشد، از $\tilde{g}(h(\theta)) = h(\bar{g}(\theta))$ خواهیم داشت که:

$$\tilde{\mathcal{G}} = \{\tilde{g} \mid \tilde{g}(\delta) = \delta + a, a \in \mathbb{R}\}$$

مساله ما پایا خواهد بود اگر تابع زیان پایا باشد:

$$L(\theta, \delta) = L(\bar{g}(\theta), \tilde{g}(\delta)) = L(\theta + a, \delta + a) \Leftrightarrow L(\theta, \delta) = \rho(\delta - \theta)$$

در این حالت برآوردگر همپایا به فرم $\delta(\mathbf{X} + a) = \delta(\mathbf{X}) + a$ است که به آن برآوردگر همپایای مکان می گویند.

قضیه: اگر δ هر برآوردگر همپایای مکان باشد، آنگاه شرط لازم و کافی برای آنکه برآوردگر δ برای θ همپایا باشد آنست که $U(\mathbf{X} + a) = U(\mathbf{X}) + \delta(\mathbf{X}) - \delta(\mathbf{X} + a)$ (هر تابعی است که در شرط زیر صدق کند: $U(\mathbf{X} + a) = U(\mathbf{X})$)

قضیه: یک تابع U در شرط $U(\mathbf{X} + a) = U(\mathbf{X})$ صدق می کند اگر و فقط اگر برای $n \geq 2$ تابعی از تفاضلات $y_i = x_i - x_n$ ($i = 1, \dots, n-1$) باشد و برای $n = 1$ تابعی ثابت باشد.

قضیه: فرض کنید X دارای چگالی $f_{\theta}(\mathbf{x}) = f(\mathbf{x} - \theta)$ باشد و $y_i = x_i - x_n$ ($i = 1, \dots, n-1$) و $\mathbf{Y} = (Y_1, \dots, Y_{n-1})$ همچنین تابع زیان به فرم $L(\theta, \delta) = \rho(\delta - \theta)$ و δ یک برآوردگر همپایای مکان برای θ با مخاطره متناهی باشد. فرض کنید برای هر \mathbf{y} عددی مانند $v(\mathbf{y}) = v^*(\mathbf{y})$ موجود باشد که مقدار $E_{\theta}[\rho(\delta(\mathbf{X}) - v(\mathbf{y})) \mid \mathbf{y}]$ را مینیمم کند، در این صورت یک برآوردگر MRE مکان برای θ عبارتست از: $\delta^*(\mathbf{X}) = \delta(\mathbf{X}) - v^*(\mathbf{y})$.

نتیجه: اگر تابع زیان به فرم $L(\theta, \delta) = (\delta - \theta)^2$ باشد آنگاه $\delta^*(\mathbf{X}) = \delta \cdot(\mathbf{X}) - E_{\theta=0}[\delta \cdot(\mathbf{X}) | \mathbf{y}]$ و اگر $L(\theta, \delta) = |\delta - \theta|$ آنگاه $\delta^*(\mathbf{X}) = \delta \cdot(\mathbf{X}) - Med_{\theta=0}[\delta \cdot(\mathbf{X}) | \mathbf{y}]$

برآورد گر پیتمن: اگر تابع زیان به فرم درجه دوم خطا باشد، می توان برآورد گر MRE مکان را از رابطه زیر به دست آورد:

$$\delta^*(\mathbf{X}) = \frac{\int_{-\infty}^{+\infty} uf(x_1 - u, \dots, x_n - u) du}{\int_{-\infty}^{+\infty} f(x_1 - u, \dots, x_n - u) du}$$

قضیه: اگر تابع زیان به فرم درجه دوم خطا باشد در این صورت برای پارامتر مکان θ داریم:

الف - اگر $\delta(\mathbf{X})$ هر برآورد گر همپایای مکان با اریبی ثابت b باشد آنگاه $\delta(\mathbf{X}) - b$ یک برآورد گر همپایای مکان نااریب است و مخاطره کمتری نسبت به $\delta(\mathbf{X})$ دارد.

ب - برآورد گر یکتای MRE ، یک برآورد گر نااریب است.

ج - اگر برآورد گر $UMVU$ موجود و همپایا باشد، آنگاه یک برآورد MRE است.

مخاطره نااریب: فرض کنید تابع زیان به فرم $L(\theta, \delta)$ باشد. گوییم برآورد گر δ برای θ مخاطره نااریب است هرگاه

$$E_{\theta}[L(\theta, \delta)] \leq E_{\theta}[L(\theta', \delta)] \quad (\forall \theta' \neq \theta)$$

☆ MRE در خانواده مقیاسی توزیع ها:

فرض کنید \mathbf{X} دارای چگالی $f_{\sigma}(\mathbf{x}) = \frac{1}{\sigma^n} f\left(\frac{x_1}{\sigma}, \dots, \frac{x_n}{\sigma}\right)$ باشد که در آن f معلوم و σ پارامتر مقیاس مجهول است. اگر گروه تبدیلات زیر را در نظر بگیریم:

$$\mathcal{G} = \{g \mid g(\mathbf{x}) = (cx_1, \dots, cx_n) = c\mathbf{x}, c > 0\}$$

برای اینکه خانواده توزیع ها تحت \mathcal{G} پایا باشد، بایستی $\bar{\mathcal{G}}$ به صورت زیر تعریف شود:

$$\bar{\mathcal{G}} = \{\bar{g} \mid \bar{g}(\sigma) = c\sigma, c > 0\}$$

حال اگر مساله برآورد $h(\sigma) = \sigma^r$ مورد نظر باشد، از $\bar{g}(h(\sigma)) = h(\bar{g}(\sigma))$ خواهیم داشت که:

$$\tilde{\mathcal{G}} = \{\tilde{g} \mid \tilde{g}(\delta) = c^r \delta, c > 0\}$$

مساله ما پایا خواهد بود اگر تابع زیان پایا باشد:

$$L(\sigma, \delta) = L(\bar{g}(\sigma), \tilde{g}(\delta)) = L(c\sigma, c^r \delta) \Leftrightarrow L(\sigma, \delta) = \gamma\left(\frac{\delta}{\sigma^r}\right)$$

در این حالت برآورد گر همپایا به فرم $\delta(c\mathbf{X}) = c^r \delta(\mathbf{X})$ است که به آن برآورد گر همپایای مقیاس می گویند.

قضیه: اگر δ هر برآورد گر همپایای σ^r باشد، آنگاه شرط لازم و کافی برای آنکه برآورد گر δ برای σ^r همپایا باشد آنست که

$$U(a\mathbf{X}) = U(\mathbf{X}) \quad (\forall a, \mathbf{X}) \text{ هر تابعی است که در شرط زیر صدق کند: } \delta(\mathbf{X}) = \delta \cdot(\mathbf{X}) / U(\mathbf{X})$$

قضیه: یک تابع U در شزط $U(c\mathbf{X}) = U(\mathbf{X})$ صدق می کند اگر و فقط اگر برای $n \geq 2$ تابعی از تقسیمات

$$z_i = x_i / x_n \quad (i = 1, \dots, n-1), z_n = x_n / x_n \text{ باشد و برای } n = 1 \text{ تابعی ثابت باشد.}$$

قضيه: فرض كنيد X داراي چگالي توام $f_{\sigma}(\mathbf{x}) = \frac{1}{\sigma^n} f\left(\frac{\mathbf{x}}{\sigma}\right)$ باشد و z_i ها طبق تعريف فوق باشند و $\mathbf{Z} = (Z_1, \dots, Z_n)$. همچنين تابع زيان به فرم $L(\sigma, \delta) = \gamma(\delta/\sigma^r)$ و δ يك برآوردگر همپايای مقياس برای σ^r با مخاطره متناهی باشد. فرض كنيد برای هر \mathbf{z} عددی مانند $w(\mathbf{z}) = w^*(\mathbf{z})$ موجود باشد که مقدار $E_{\sigma=1}[\gamma(\delta(\mathbf{X})/w(\mathbf{z})) | \mathbf{z}]$ را مينيمم کند، در اين صورت يك برآوردگر MRE مقياس برای σ^r عبارتست از: $\delta^*(\mathbf{X}) = \delta(\mathbf{X})/w^*(\mathbf{z})$.

نتيجه: الف - اگر $L(\sigma, \delta) = \left(\frac{\delta}{\sigma^r} - 1\right)^2$ آنگاه MRE پارامتر σ^r عبارتست از:

$$\delta^*(\mathbf{X}) = \frac{\delta(\mathbf{X}) E_{\sigma=1}[\delta(\mathbf{X}) | \mathbf{Z}]}{E_{\sigma=1}[\delta^r(\mathbf{X}) | \mathbf{Z}]}$$

ب- اگر $L(\sigma, \delta) = \left|\frac{\delta}{\sigma^r} - 1\right|$ آنگاه MRE پارامتر σ^r عبارتست از $\delta^*(\mathbf{X}) = \delta(\mathbf{X})/w^*(\mathbf{z})$ که در آن هر $w^*(\mathbf{z})$ هر میانه - مقياس $\delta(\mathbf{X}) | \mathbf{Z}$ با $\sigma = 1$ می باشد.

برآورد گر پيتمن: اگر $L(\sigma, \delta) = \left(\frac{\delta}{\sigma^r} - 1\right)^2$ آنگاه MRE پارامتر σ^r را می توان از فرمول زیر محاسبه کرد:

$$\delta^*(\mathbf{X}) = \frac{\int_0^{\infty} v^{n+r-1} f(vx_1, \dots, vx_n) dv}{\int_0^{\infty} v^{n+r-1} f(vx_1, \dots, vx_n) dv}$$

☆ MRE در خانواده مکان - مقياسی توزیع ها:

برآوردگر MRE پارامتر مقياس:

فرض كنيد X داراي چگالي $f_{\theta, \sigma}(\mathbf{x}) = \frac{1}{\sigma^n} f\left(\frac{x_1 - \theta}{\sigma}, \dots, \frac{x_n - \theta}{\sigma}\right)$ باشد که در آن معلوم و θ, σ پارامتر مجهول است. اگر گروه تبدیلات زیر را در نظر بگیريم:

$$\mathcal{G} = \{g \mid g(\mathbf{x}) = (a + bx_1, \dots, a + bx_n) = a + b\mathbf{x}, a \in \mathbb{R}, b > 0\}$$

برای اینکه خانواده توزیع ها تحت \mathcal{G} پایا باشد، بایستی $\bar{\mathcal{G}}$ به صورت زیر تعريف شود:

$$\bar{\mathcal{G}} = \{\bar{g} \mid \bar{g}(\theta, \sigma) = (a + b\theta, b\sigma), a \in \mathbb{R}, b > 0\}$$

حال اگر مساله برآورد $h(\theta, \sigma) = \sigma^r$ مورد نظر باشد، از $\tilde{g}(h(\theta, \sigma)) = h(\bar{g}(\theta, \sigma))$ خواهیم داشت که:

$$\tilde{\mathcal{G}} = \{\tilde{g} \mid \tilde{g}(\delta) = b^r \delta, b > 0\}$$

مساله ما پایا خواهد بود اگر تابع زيان پایا باشد:

$$L(\theta, \sigma; \delta) = L(\bar{g}(\theta, \sigma); \tilde{g}(\delta)) = L(a + b\theta, b\sigma; b^r \delta) \Leftrightarrow L(\theta, \sigma; \delta) = \gamma\left(\frac{\delta}{\sigma^r}\right)$$

در این حالت برآوردگر همپایا به فرم $\delta(a + b\mathbf{X}) = b^r \delta(\mathbf{X})$ است.

حال اگر $(i = 1, \dots, n-1)$ $Y_i = X_i - X_n$ و $\mathbf{Y} = (Y_1, \dots, Y_n)$ آنگاه تابع چگالی توام $f_{\mathbf{Y}}$ متعلق به يك خانواده مقياسی از توزیع ها است لذا می توان مانند قبل برای برآورد σ^r از رابطه $\delta^*(\mathbf{X}) = \delta(\mathbf{Y})/w^*(\mathbf{z})$ که در آن $\delta(\mathbf{Y})$ هر برآوردگر همپايای

مقیاس بر اساس \mathbf{Y} است؛ یعنی $\delta_1(b\mathbf{Y}) = b^r \delta_1(\mathbf{Y})$ یا $\delta_1(a + b\mathbf{X}) = b^r \delta_1(\mathbf{X})$ عبارتست از $\mathbf{Z} = (Z_1, \dots, Z_{n-1})$ و $Z_i = Y_i / Y_{n-1}$ و $Z_{n-1} = Y_{n-1} / |Y_{n-1}|$ هر مقداری است که امید شرطی زیر را مینیمم کند:

$$E_{\sigma=1}[\gamma(\delta_1(\mathbf{Y})/w(\mathbf{z})) | \mathbf{z}]$$

نتیجه: الف - اگر $L(\sigma, \delta) = (\frac{\delta}{\sigma^r} - 1)^2$ آنگاه MRE پارامتر σ^r عبارتست از:

$$\delta^*(\mathbf{X}) = \frac{\delta_1(\mathbf{Y}) E_{\sigma=1}[\delta_1(\mathbf{Y}) | \mathbf{Z}]}{E_{\sigma=1}[\delta_1^r(\mathbf{Y}) | \mathbf{Z}]}$$

ب - اگر $L(\sigma, \delta) = |\frac{\delta}{\sigma^r} - 1|$ آنگاه MRE پارامتر σ^r عبارتست از $\delta^*(\mathbf{X}) = \delta_1(\mathbf{Y})/w^*(\mathbf{z})$ که در آن هر میانه $w^*(\mathbf{z})$ - مقیاس $\delta_1(\mathbf{Y}) | \mathbf{Z}$ با $\sigma = 1$ می باشد.

برآوردگر MRE پارامتر مکان:

اگر گروه تبدیلات زیر را در نظر بگیریم:

$$\mathcal{G} = \{g \mid g(\mathbf{x}) = (a + bx_1, \dots, a + bx_n) = a + b\mathbf{x}, a \in \mathbb{R}, b > 0\}$$

برای اینکه خانواده توزیع ها تحت \mathcal{G} پایا باشد، بایستی $\bar{\mathcal{G}}$ به صورت زیر تعریف شود:

$$\bar{\mathcal{G}} = \{\bar{g} \mid \bar{g}(\theta, \sigma) = (a + b\theta, b\sigma), a \in \mathbb{R}, b > 0\}$$

حال اگر مساله برآورد $h(\theta, \sigma) = \theta$ مورد نظر باشد، از $\tilde{g}(h(\theta, \sigma)) = h(\bar{g}(\theta, \sigma))$ خواهیم داشت که:

$$\tilde{\mathcal{G}} = \{\tilde{g} \mid \tilde{g}(\delta) = a + b\delta, a \in \mathbb{R}, b > 0\}$$

مساله ما پایا خواهد بود اگر تابع زیان پایا باشد:

$$L(\theta, \sigma; \delta) = L(\bar{g}(\theta, \sigma); \tilde{g}(\delta)) = L(a + b\theta, a + b\sigma; b^r \delta) \Leftrightarrow L(\theta, \sigma; \delta) = \rho\left(\frac{\delta - \theta}{\sigma}\right)$$

در این حالت برآوردگر همپایا به فرم $\delta(a + b\mathbf{X}) = a + b\delta(\mathbf{X})$ است.

قضیه: فرض کنید $\delta_1(\mathbf{X})$ هر برآوردگر همپایای θ باشد؛ یعنی $\delta_1(a + b\mathbf{X}) = a + b\delta_1(\mathbf{X})$ و $\delta_1(\mathbf{X})$ هر برآوردگر همپایای σ

باشد یعنی $\delta_1(a + b\mathbf{X}) = b\delta_1(\mathbf{X})$ در این صورت برآوردگر $\delta_1(\mathbf{X})$ همپایای مکان در خانواده مکان - مقیاس است اگر و فقط اگر

$$\delta_1(\mathbf{X}) = \delta_1(\mathbf{X}) - w(\mathbf{z})\delta_1(\mathbf{X}) \quad \text{که در آن } (i = 1, \dots, n-1) \quad Y_i = X_i - X_n \quad \text{و } \mathbf{Z} = (Z_1, \dots, Z_{n-1}) \quad \text{عبارتست از}$$

$$Z_{n-1} = Y_{n-1} / |Y_{n-1}| \quad \text{و } Z_i = Y_i / Y_{n-1} \quad (i = 1, \dots, n-1)$$

نتیجه: برآوردگر MRE پارامتر θ $\delta^*(\mathbf{X}) = \delta_1(\mathbf{X}) - w^*(\mathbf{z})\delta_1(\mathbf{X})$ است که در آن $w^*(\mathbf{z})$ هر مقداری است که امید شرطی زیر را مینیمم کند:

$$E_{\theta=1, \sigma=1}[\rho(\delta_1(\mathbf{X}) - w(\mathbf{z})\delta_1(\mathbf{X})) | \mathbf{z}]$$

پس اگر $L(\theta, \sigma; \delta) = (\frac{\delta - \theta}{\sigma})^2$ آنگاه MRE پارامتر θ عبارتست از $\delta^*(\mathbf{X}) = \delta_1(\mathbf{X}) - w^*(\mathbf{z})\delta_1(\mathbf{X})$ که در آن

$$w^*(\mathbf{Z}) = \frac{E_{\cdot, 1}[\delta_1(\mathbf{X})\delta_1(\mathbf{X}) | \mathbf{Z}]}{E_{\cdot, 1}[\delta_1^2(\mathbf{X}) | \mathbf{Z}]}$$